

Luku 13

Vaikuta ja maailma muuttuu

NYT

- **Lue kappale 13. "Vaikuta ja maailma muuttuu"** (s. 102-107)
- **Käsitekartta aiheesta:**
 - **Vaikuttaminen** (miten?)
 - Sekä "virallisia" että "epävirallisia"
 - **Ota kuva ja laita pedanetiin.**
- **Pohdi tehtäviä 1, 4 ja 5.**

Kpl 12. Käsitekarttatehtävästä 4. Vaikuttamisen eri muodot

**1. Perinteinen
vaikuttaminen**

**VAIKUT-
TAMINEN**

**2. Muu
vaikuttaminen**
(kansalaistottelemattomuus?)

Perinteisiä vaikuttamisen muotoja

Poliittinen osallistuminen:
äänestäminen,
ehdolle
asettuminen
vaaleihin,
puolueet

Nimelistojen
kerääminen,
verkko**adressit**

**Mielenosoitus
ja boikotti**

**Perinteinen
vaikuttaminen**

**Yhteydenotto
poliittisiin
päättäjiin tai
virkamiehiin
(diplomaatit)**

**Median kautta
vaikuttaminen** esim.
mielipidekirjoittaminen,
blogit eli verkkopäiväkirjat

Lakko

**Yhdistystoiminta ja
etujärjestötoiminta**

**Kansalais- ja
kuntalaisaloitteet**

Kansalaistottelemattomuuden vaikuttamiskeinoja

Tehtävä 1.

Valta yhteiskunnassa kuuluu demokratian mukaan viime kädessä kansalaisille.

- **Kun kansalaiset ovat itse päättämässä, he sitoutuvat paremmin yhteiskuntaan politiikkaan.**
- **Erilaiset mielipiteet tulevat esille paremmin.**
- **Kansalaisten osallistuminen lisää poliittisten päätösten legitiimiyttä.**
- **Kansalaisten aktiivisuus ehkäisee vallan väärinkäytöksiä.**

Jos osa kansalaisista ei käytä demokraattisia oikeuksiaan esimerkiksi jättämällä äänestämättä, ei kansanvalta toteudu kuin osittain.

Valta Suomessa

• 1. Poliittinen valta:

- **perustuslain mukaan kansalla**, joka käyttää sitä suoraan tai edustajiensa välityksellä.
- **eduskunta**
- **hallitus**
- **presidentti**
- **poliittiset puolueet**

Valta Suomessa

• 2. Taloudellinen valta:

- **Yritykset ja kuluttajat**
- **Markkinatalousjärjestelmässä yrityksillä, muilla taloudellisilla toimijoilla ja Kuluttajilla on taloudellista valtaa**
- **Entistä enemmän kansainvälisillä yrityksillä.**
- **Talouselämän pitää kuitenkin toimia maan lakien mukaan.**

Valta Suomessa

- **3. Kansalaistoiminnan valta:**
 - Tehtävänä on järjestelmän kritisoiminen, ylläpitäminen ja/tai vaihtoehtojen luominen.
 - **Kansalaisjärjestöt**, kuten Punainen risti tai Amnesty International ovat osa valtarakennetta.
 - Suomessa järjestöt ovat vaikuttaneet valtiollisen järjestelmän toimintaan, esimerkiksi hyvinvointivaltion rakentamiseen.

Valta Suomessa

- **4. Median valta:**
 - **Tärkein tehtävä: Vahtikoirana toimiminen!**
 - **Tuo julkisuuteen asioita, joilla on yhteiskunnallista merkitystä ja jotka vaikuttavat demokratian toteutumiseen.**
 - **mainostaminen, ylistäminen, mollaaminen...**
 - **Huom! SOME:n edut ja haitat**